

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-04-23
Besvaras senast
2025-05-07

Till utbildningsminister Johan Pehrson (L)

2024/25:624 Statlig grundfinansiering av Raoul Wallenberg-institutet

I samband med vårändringsbudgeten meddelande utbildningsminister Johan Pehrson att Raoul Wallenberg-institutet för mänskliga rättigheter och humanitär rätt, med placering i Lund, erhåller 10 miljoner kronor för att rädda biblioteksverksamheten i tre år framåt.

Ett på kort sikt välkommet besked i en fråga som skrivaren av dessa rader väckte i en interpellation i november 2024 med dåvarande statsrådet Paulina Brandberg och som även uppmärksammades genom skriftlig fråga av Ewa Pihl Krabbe till utbildningsminister Johan Pehrson i mars i år.

Då hade institutet sedan en tid tillbaka aviserat omfattande svårigheter att finansiera sitt bibliotek, som är en grund för forskning och kunskap kring humanitär rätt med globalt perspektiv.

Nu har jag tagit del av information om att Raoul Wallenberg-institutet inkommit till regeringen med en skrivelse gällande vikten av att på långsiktigt sätt säkerställa verksamheten. Detta utifrån att det besked som gavs i samband med vårändringsbudgeten i april enbart kan betecknas som ett slags kortsiktig andhämtning. Det framkom också i intervju med Johan Pehrson i DN att han uppmanade institutet att ansöka om grundstöd.

Raoul Wallenberg-institutet, med sitt säte i Lund, är en unik och specialiserad människorättsinstitution i Sverige sedan över 40 år tillbaka, och det åtnjuter omfattande internationell respekt för sitt internationella engagemang och idoga arbete. Det spelade också en viktig roll i tillkomsten av det svenska institutet för mänskliga rättigheter som inrättades den 1 januari 2022.

På institutet kombineras forskning inom mänskliga rättigheter i kombination med direkt engagemang på plats i samarbete med lokala partner i över 40 länder. Brott mot folkrätten finns kartlagda i det som betecknas som världens första databas i sitt slag. Nu finns också långt framskridna planer på att etablera kontor i Kiev i Ukraina, för att där vara på plats som samarbetspartner och resurs i kommande EU-anslutningsprocess.

I en tid när allt fler människor i världen lever i länder utan demokrati och i allt fler auktoritära styren blir Raoul Wallenberg-institutets arbete, som jag kan se det, viktigare än hittills under dess 40-åriga existens.

En stor utmaning har länge varit bristen på grundfinansiering, vilket gjort det svårt i bidragsansökningsprocedurer och i projektarbeten samt att attrahera och behålla erkända experter. Därav efterfrågas nu långsiktigt statligt engagemang.

Utifrån ovanstående vill jag fråga utbildningsminister Johan Pehrson:

Delar ministern bedömningen att Raoul Wallenberg-institutet i Lund spelar en viktig roll för att främja kunskap om mänskliga rättigheter och humanitär rätt, och avser ministern att hörsamma den skrivelse som nyligen inkom från institutet om initiativ för att långsiktigt säkerställa statlig grundfinansiering av Raoul Wallenberg-institutets arbete?

.....

Per-Arne Håkansson (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch